

Сторона 1  
Сторона 2  
Сторона 3  
Сторона 4  
Сторона 5  
Сторона 6  
Сторона 7  
Сторона 8  
Сторона 9  
Сторона 10  
Сторона 11  
Сторона 12  
Сторона 13  
Сторона 14  
Сторона 15  
Сторона 16  
Сторона 17  
Сторона 18  
Сторона 19  
Сторона 20  
Сторона 21  
Сторона 22  
Сторона 23  
Сторона 24  
Сторона 25  
Сторона 26  
Сторона 27  
Сторона 28  
Сторона 29  
Сторона 30  
Сторона 31  
Сторона 32  
Сторона 33  
Сторона 34  
Сторона 35  
Сторона 36  
Сторона 37  
Сторона 38  
Сторона 39  
Сторона 40  
Сторона 41  
Сторона 42  
Сторона 43  
Сторона 44  
Сторона 45  
Сторона 46  
Сторона 47  
Сторона 48  
Сторона 49  
Сторона 50  
Сторона 51  
Сторона 52  
Сторона 53  
Сторона 54  
Сторона 55  
Сторона 56  
Сторона 57  
Сторона 58  
Сторона 59  
Сторона 60  
Сторона 61  
Сторона 62  
Сторона 63  
Сторона 64  
Сторона 65  
Сторона 66  
Сторона 67  
Сторона 68  
Сторона 69  
Сторона 70  
Сторона 71  
Сторона 72  
Сторона 73  
Сторона 74  
Сторона 75  
Сторона 76  
Сторона 77  
Сторона 78  
Сторона 79  
Сторона 80  
Сторона 81  
Сторона 82  
Сторона 83  
Сторона 84  
Сторона 85  
Сторона 86  
Сторона 87  
Сторона 88  
Сторона 89  
Сторона 90  
Сторона 91  
Сторона 92  
Сторона 93  
Сторона 94  
Сторона 95  
Сторона 96  
Сторона 97  
Сторона 98  
Сторона 99  
Сторона 100

# ЗВ'ЯЗДА

ОРГАН ЦК І МЕНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 237 (6213) | 12 кастрычніка 1938 г., серада | ЦАНА 10 КАП.

## ЗА РОСКВІТ БЕЛАРУСКАЙ СОВЕЦКАЙ ЛІТАРАТУРЫ

У агульным росце нашай сацыялістычнай рэалізму, у будаўніцтве новай чалавечай культуры вялікае месца займае савецкая літаратура. Ганаровай і пачэснай з'яўляецца работа савецкага пісьменніка. У краіне сацыялізма, дзе шчаслівая рэчаіснасць намысачна багачэйшая падзеямі, дзе на кожным участку будаўніцтва творца сапраўдныя палы, дзе квітнеюць зямлі поўна характара і радасці, дзе пісьменнік адкрыты небывалым магчымасцям. Кожная новая перамога нашай рэалізму служыць для яго жывой крыніцай творчай энергіі і натхнення.

Поймаючы, майстэрска паказваючы і людзей вялікай сталінскай эпохі, напісваючы творы, якія-б у рэалістычных, ярых, як само жыццё, вобразах адлюстравалі-б барацьбу вялікага савецкага народа за сацыялізм, паказвалі-б яго рэчаіснасць, хвалявалі-б чытача высокімі чалавечымі пачуццямі, вышэйшымі-б яшчэ большую любоў да партыі Леніна—Сталіна, да нашай рэалізму і яшчэ большы гней да ворагаў— гэта завятная мара кожнага савецкага пісьменніка.

Савецкая літаратура, як і савецкая навука,— гэта перадава літаратура, якая «мае смеласць, рашучасць ламаць старыя традыцыі, нормы, устаноўкі, калі яны становяцца ўстаўляюцца, калі яны ператварыліся ў торма для руху наперад, і якая ўмее ствараць новыя традыцыі, новыя нормы, новыя ўстаноўкі». Гэтыя словы таварыш Сталіна, сказаныя ім на прыёме ўдзельнікаў Усесаюзнай нарады вышэйшай школы ў адносінах савецкай навуцы, у такой жа меры адносяцца і да савецкай літаратуры.

Беларуская савецкая літаратура вырастае разам з агульным росцем Савецкай Беларусі — краіны ў мільярд заўвагі і прычынаў, не меўшай да Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі сваёй дзяржаўнасці. Асабліва гэты рост беларускай савецкай літаратуры заўважана пасля разгрому воражых гнэдалу і пісьменніцкай арганізацыі Беларусі. Ворагі зварота ўсім мерам шкодзілі на літаратурным фронце. Выконваючы волю свайх гаспадароў — польска-германскіх фашыстаў, яны разлагалі асродках савецкіх пісьменнікаў, насідалі багему, групушчыну, угодніцтва, заомевалі кніжны рынак бяздарнымі твораў, скажонамі гісторыі нашага народа і абвешваючы рэчаіснасць, дэзавярэнтавалі літаратурны моладзь.

Разгром ворагаў народа ў пісьменніцкай арганізацыі БССР паслужыў з'яўляюцца для далейшага развіцця і росквіту беларускай савецкай літаратуры. За апошні год беларускія пэтам і пісьменнікім напісаны творы, якія з'яўляюцца каштоўным укладкам у скарбніцу савецкай літаратуры. Да таіх твораў трэба аднесці новыя вершы народных паэтаў БССР Янін Куналы і Якуба Коласа, паэму Пятруся Броўкі «Кадрына», раман Э. Самуіленкі «Будучына», новыя творы празаікаў З. Якіўчыка, К. Чарняка, М. Лынькова, вершы і паэмы А. Кулішова, П. Глебка, Э. Агняцвет. Вырас пэты рад маладых паэтаў і пісьменнікаў, творы якіх ампаічаюцца на старонках нашага перадавача друку.

Новыя творы з'яўляюцца яркім доказам няўхільнага росту беларускай савецкай літаратуры. Але, адначасова гэты рост, было-б недапушчальнай памылкай закрываць вочы на той фант, што літаратура БССР усё-ж адстае ад агульных тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва, ад паступовых перадаў біо партыі і народам задава, ад патрабаванняў вырасага ва ўсіх адносінах савецкага чытача. Тое, што мы яшчэ веліка мала мае твораў, праўдыва і ярка адлюстравуючых абвешную жыццёвую Беларусь, распрацоўваючых шырокія палотны, выхольваючых за рамкі вузкага месцінства, можна растлумачыць толькі дрэннай работай Саюза савецкіх пісьменнікаў Беларусі і перш за ўсё яго кіраўніцтва.

Асаюны абавязкам ССПБ з'яўляецца арганізацыя плённай творчай работы пісьменнікаў. У цястры ўвагі работы праўлення Саюза павінны стаяць творчыя пытанні. Між тым, з-за арганізацыйнай і канцылярскай мітусні, праўленне забывае пра гэтыя свае істотныя задачы. Амаль не бывае такіх выпадкаў, каб на праўленні або на сходзе Саюза абмяркоўваліся новыя творы пісьменнікаў да іх апублікавання. Работа з рукапісам, барацьба за

### У АПОШНЮЮ МІНУТУ

**ІТАЛЬЯНСКІЯ ўМОВЫ ЛОНДАУ**

ПАРЫЖ, 11 кастрычніка. (БЕЛТА). 1) Італія патрабуе палітычных і эканамічных гарантыяў у Іспаніі. Мусаліні паідае за сабою права ў будучым укладвацца гэтыя гарантыі.

2) У Іспаніі не павінна быць варажыга Італіі ўрада.

3) «Сімпалічнае» адзіканне Італьянскіх легіянераў з Іспанія павінна кампенсавана прадстаўленнем Англійскай буйнай пазыкі для Італіі.

4) Уся міжземнаморская праблема ў цэлым павінна быць разгледжана і вырашана.

**Экіпаж самалёта «Родина» на шляху ў Комсамольск.**

Закончыўся вялікі пералёт па адзінацці саюзных рэспублік.

**ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ:**

Л. І. Намініні — Дапамагчы інтэлігентны аа-водаль большэвізам.

М. Астапенна — Сход партыйнага актыва Менскага-Сталінскага горраёна.

У Менскім абкоме КП(б)Б.

**Перадвыстрэчныя сацыялістычныя саборніцтва прадпрыемстваў БССР.**

**АРТБКУЛЬ:**

І. Бесман — Закончыць абмалот пасеннай кашпашыны.

Г. Сяргеевна — Марудзіць а уборка бульбы.

Я. Эль — Народа фінансавых работнікаў менскай вобласці.

С. Каган — Радзіма.

В. Місюн — Словы мацыры.

А. Гейнэ — Гэтай ноччу.

**БІБЛІАГРАФІЯ.** Цудоўныя песні.

**ЗА РУБЯЖОМ:**

Бліскачая перамога кітайскіх войск.

Польскія фашысты рыхтуюць захват новых чэхаславацкіх тэрыторій.

Чэхаславацкі ўрад выконвае мюнхенскія рашэнні.

Германскія войскі захватваюць чэхаславацкую тэрыторыю.

Выступленне Гітлера ў Саарбругене.

На франтах у Іспаніі.

Іспанскі народ будзе прадаўжаць барацьбу.

## ЭКІПАЖ САМАЛЁТА „РОДИНА“ НА ШЛЯХУ У КОМСАМОЛЬСК

КОМСАМОЛЬСК-НА-АМУРЫ, 10 кастрычніка. (БЕЛТА). Капер з экіпажам самалёта «Родина» з Амгуні вышаў у раку Амур. У 11 гадзін 30 мінут па маскоўскаму часу ён мінуў сяленне Васкрэсенскае, а ў 13 гадзін 45 мінут — Багародскае.

### Параход імя Косарэва вышаў насустрач экіпажу самалёта „Родина“

КОМСАМОЛЬСК-НА-АМУРЫ, 10 кастрычніка. (БЕЛТА). На вышаўшым сёння з Комсамольска параходзе імя Косарэва насустрач гераічнаму экіпажу самалёта «Родина» адправілася ашы 100 прадстаўнікоў працоўных горалта Сярод іх дэлегацыя суднабудунаўнічага і машынабудунаўнічага заводу, прадстаўнікі комсамольскай арганізацыі, настаўнікаў, урачоў, а таксама сакратар гаркома партыі тав. Перава.

### АДВАЖНЫЯ ЛЁТЧЫЦЫ ПРЫБЫВАЮЦЬ СЁННЯ У КОМСАМОЛЬСК

З кожнай гадзінай гераічны экіпаж самалёта «Родина» набліжаецца да самаўна горада юнацтва — Комсамольска.

11 кастрычніка, у 10 гадзін 25 мінут па маскоўскаму часу, капер «Марці», на бару якога знаходзіцца тт. Грызадубава, Асіпенка і Раскова, прыбуў у сяленне Сафійскае, якое знаходзіцца за 280 кілометраў ад Комсамольска-на-Амуры. Жыхары Сафійскага радаона сустраклі адважных лётчыц.

Вечарам капер «Марці» быў сустрач параходам «Косарэў», які вышаў з Комсамольска насустрач слаўнаму экіпажу «Родины».

Тт. Грызадубава, Асіпенка і Раскова перайшлі на борт парахода «Косарэў». Тут для іх былі прыгатаваны любоўна абсталяваныя ўтульныя каюты. Даблесных лётчыц горада сустрала дэлегацыя горада Комсамольска на чале з сакратаром гарадскога камітэта ВКП(б) тав. Пегавым.

У 17 гадзін 35 мінут па маскоўскаму часу параход «Косарэў» мінуў сяленне Сухаваяў, якое адстаіць ад Комсамольска за 200 кілометраў.

Прыбыццё тт. Грызадубавай, Асіпенка і Расковай у Комсамольск чакаецца сёння ў 12—14 гадзін на маскоўскаму часу. Жыхары горада юнацтва з найвялікшым нецярпеннем чакаюць прыезд трох слаўных лётчыц. (БЕЛТА).



Другі пілот самалёта «Родина» капітан П. Д. ОСІПЕНКА.

### АБ АЗНАМЕНАВАННІ 75-ГОДЗЯ 3 ДНЯ НАРАДЖЭННЯ АКАДЭМІКА ВІЛЬЯМСА В. Р.

У азнаменаванне 75-годдзя з дня нараджэння акадэміка Ваасілія Робертавіча Вільямса, Совет Народных Кемісараў Саюза ССР паставілі арганізаваць глобаво-агранічнаму музею, прысвоішы яму імя акадэміка Вільямса В. Р. Прызначана неабходным лабу-даваць будынак для глобаво-агранічнага музея з тэрымам славаччыня будаўніцтва ў 1939 годзе.

Соўнарком ССР рашыў прысвоіць імя акадэміка Вільямса В. Р. віруемай ім глобаво-агранічнай станцыі Нар-

### ЗАКОНЧЫЎСЯ ВЯЛІКІ ПЕРАЛЁТ ПА 11 САЮЗНЫХ РЭСПУБЛІКАХ

У Маскву 11 кастрычніка вярнуўся комсамольскі экіпаж скарснага паса-жыска самалёта «РС-89», які зрабіў кругавы пералёт па 11 саюзных рэспубліках. Пералёт быў арганізаван на ініцыятыве групы пілотаў-комсамольцаў Маскоўскага ўпраўлення Грамадзянскага паветранага флота ў го-

### Польскія фашысты рыхтуюць захват новых чэхаславацкіх тэрыторій

ВАРШАВА, 11 кастрычніка. (БЕЛТА). Учора польскія войскі поўнаасю акупіравалі раён Цешыньскі (Чэхаславацкай Сілезіі) разам з Багумінам і Рыхальдам. Апрача таго, паліцыі занялі новы Багуміна, Пулдаў, Омшэчын, Сабалі, Падлесце, Петваль і інш.

Падрыхтоўваючы, відаць, глебу для захвату новых чэхаславацкіх тэрыторій польскія войскі, польскае тэлеграфнае агенцтва павяло сёння ўмоўнаму кампанію за правядзенне ў Фрыдзжскім раёне плебіцыта (Фрыдзжскі раён вяселе амаль выключна чэхамі).

Адначасова з гэтым агенцтва паведамляе з Браціславы, што ў «неакторых славацкіх колах абмяркоўваец па праект перадачы Польшчы раду пунктаў Славакіі».

### АДКЛІКАННЕ ЗАМЕЖНЫХ ДОБРААХВОТНІКАЎ З РЭСПУБЛІКАНСКАЙ АРМІІ

ПАРЫЖ, 11 кастрычніка. (БЕЛТА). З Валенсі агенцтва Эспань паведамляе, што ў цэнтральнай зоне рэспубліканскай Іспаніі учора аддан вагад аб звальненні замежных добраахвотнікаў.

Загал пашыраецца на ўсе роды аброн і на ўсе ваенныя званні. У ліку звальняемых замежных добраахвотнікаў знаходзіцца французцы, англічане, амерыканцы, чэхі, паліцы, немцы, італьянцы, бельгіцы, галандцы і шведы.

### СЛАВА НАШАМУ ДЭПУТАТУ ТАВ. ГРЫЗАДУБАВАІ І ЯЕ ВЫДАТНЫМ ПАДРУГАМ

**МНОГАЛЮДНЫЯ МІТЫНГІ У КАЛГСАХ ЧУЙСКАГА РАЕНА КІРГІЗІ**

ФРУНЗЕ, 10 кастрычніка. (БЕЛТА). Вестка аб бліжэчым завяршэнні белаславаданскага пералёту Масква—Далёкі Ухоад кутка абляпола ўсе калгасы Чуйскага раёна Кіргізі. Як вылама, камандыр самалёта «Родина» тав. В. С. Грызадубава з'яўляюцца дэпутатам Вярхоўнага Савета СССР ад Чуйскай выбарчай аагрукі.

### ЭКІПАЖУ САМАЛЁТА „РОДИНА“— тт. Грызадубавай, Асіпенка і Расковай

Акадэмія навук БССР горада вітае і віншэ вас з паспяхоным выкананнем урадавага задання і заваяваннем сучаснага рэкорда на дальнасць пералёту для жанчыц

Сваім бліскучым пералётам вы яшчэ раз прадамастравалі перад усім светам поспехі нашай краіны і цудоўныя якасці савецкіх жанчыц, выхаваных партыяй Леніна—Сталіна Разам з усімі краінай мы былі ўпэўнены ў поспеху вашай справы і ганарымся вашым гераізмам і выдатным майстэрствам ваджэння самалётаў.

Прэзідэнт Акадэміі навук БССР ГОРЭУ.

### З А Р У Б Я Ж О М

### Бліскачая перамога кітайскіх войск „АБО МЫ РАЗАВ'ЁМ ЯПОНЦАЎ, АБО МЫ НІКОЛІ НЕ ВЕРНЕМСЯ НАЗАД“

ЛОНДАУ, 11 кастрычніка. (БЕЛТА). Ханьбоўскі карэспандэнт агенцтва Ройтэр 10 кастрычніка паведамаў, што Ханьбоў у ноч з 9 на 10 кастрычніка святкаваў кітайскую перамогу, атрыманую ў раёне Дэаня. Тут у раёне на захад ад Дэаня (на поўдзень ад Цюцзяна) было знішчана 20.000 японцаў.

У кітайскім ваенным афіцыйным камюніе гаворыцца, што поле бітвы было ўсеяна японскімі трушамі, вытоўкамі, куліямі і палымі гарматамі.

Японская калона, прадаўжае карэспандэнт, якая выступіла з Жуйчань-Унскіх шышы на паўднёвы Ухоад таго, каб перарэзаць Цяоцзян — Наньчанскую чыгунку на поўдзень ад Дэаня, была загнана кітайцамі ў мяшчок. Кітайскія аграры пад камандаваннем генерала Се Юй занялі пазіцыі на ўзгорках, што размешчаны вакол японскіх пазіцыяў, і пачалі сваё наступленне 7 кастрычніка.

Да гэтага наступлення генерал Се Юй заявіў кітайскаму вышэйшаму камандаванню: «Або мы разав'ём японцаў, або мы ніколі не вернемся назад».

Кітайскія часці па працягу трох дзён вялі лютыя атакі на японскія пазіцыі. Урэшце кітайцы пчылына ааружылі японцаў у ноч з 9 на 10 кастрычніка і знішчалі іх. Толькі 200 японцам удалося ўцячы ў паўночным напрамку.

### Падрабязнасці перамогі кітайскіх войск у раёне Дэаня

ХАНЬБОУ, 10 кастрычніка. (БЕЛТА). Учора японскія войскі, якія дзейнічалі на паўднёвым беразе Янцзы, падрыхці буйнае паражэнне. Каля месца таму назав японцы павялі наступленне ў напрамку: Нанькан — Дэань і Жуйчань—Унчэ з матаю ахвату з флангаў кітайскіх пазіцыяў, размешчаных ля Махуліна (на поўдзень ад Цюцзяна).

Японская калона ў складзе 136 брыгады 106 дывізія і 103 брыгады 101 дывізія наступала умесна з іншымі калонамі з Жуйчаня ў напрамку на Унчэ. Затым гэта калона ралгоўна павярнула на саўднёвы Ухоад і павяла наступленне з захвалу на Дэань (на поўдзень ад Цюцзяна на Цюцзян-Наньчанскай чыгуны, пагражаючы гэтым самым тылу кітайскіх войскаў, размешчаных у раёне Махуліна. Невялікі дзён таму назав кітайскія войскі пад кіраўніцтвам генерала Се Юй перайшлі ў контрнаступленне і адкінулі гэту калону Японцы перайшлі ў абарону. Пасля раду конспіратыўных баўў учора кітайскім войскам удалося акружыць і поўнаасю знішчыць гэту японскую калону, якая складалася з двух брыгад у колькасці 20 тысяч чалавек. Па апошніх даных з двух брыгад уцалела толькі каля 200 чалавек, якія, кар'ганушыся цёмнай уцяжкі асобнымі групамі, кітайскіх захавілі велізарную колькасць грабункаў.

### УМАЦАВАННЕ НАРОДНАГА ФРОНТА У ІСПАНІІ

ВАРШАВА, 11 кастрычніка. (БЕЛТА). Пленум цэнтральнага камітэта Усёагульнага рабочага саюза Каталоніі прыняў рэзалюцыю, у якой павердзіў сваё безагаворачнае падтрыманне ўрада Негрына і выказаўся за ўмацаванне адзіноства паміж Усёагульным рабочым саюзам і Нацыянальнай канфедэрацыяй працы з мэтай іх аліцыя. Пленум паставіў выправаваць канкретную праграму супрацоўніцтва народнага фронта Каталоніі з агульнарэспубліканскім урадам і ўрадам Каталоніі.

# ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ

## СХОД ПАРТЫЙНАГА АКТИВА МЕНСКАГА-СТАЛІНСКАГА ГОРРАЁНА

10 кастрычніка адбыўся сход партыйнага актыва Сталінскага горпаргараганізацыі (г. Менск). Сход абмеркаваў пытанні аб выніках III пленума ЦК КП(б) і задачах партыйнай арганізацыі.

Дакладчы, сакратар райкома партыі тав. Туціцын, расказаў партыйнаму актыву аб выкананні партарганізацыйнага рашэння студзёнскага пленума ЦК ВКП(б), аб прааробленай рабоце па страві ў партыю новых членаў і аб становішчы партыйнага кіраўніцтва камсамола.

Пасля рашэння студзёнскага пленума ЦК ВКП(б) і ўказанняў таварыша Сталіна, — гаварыў дакладчык, — партарганізацыя, як і ўся наша партыя, правяла вялікую работу па выхрышчэнні і выкароўванню ворагаў народа — траціцкіска-бухарынскіх і напаліан-фашысцкіх бадытаў. Адмоўлены ў партыі дзесяты чэсныя камуністы, якія былі выключаны з партыі ворагамі па даносах паклёпнікаў і карыстаў. Райком разгледзеў 72 апалячкі выключаных, адвадзіўшы ў партыі 37 чалавек.

Некаторыя партыйныя арганізацыі не зразумелі рашэння студзёнскага пленума ЦК ВКП(б), усё яшчэ фармальна-бюракратычна адносяцца да лёсу членаў партыі. У партарганізацыі горсавета было выключана з партыі 9 чалавек. Усе яны зараз адвоўлены ў правах членаў партыі. Партком горсавета не ўпярэчыў гэтых таварышоў у актыўнае партыйнае жыццё, не паломог ім актывна ўключыцца ў работу. У партарганізацыі завода «Большэвік» некалькі год не можа дабіцца вырашэння сваёй партыйнай справы выключаных з партыі за паслуўнасць у перыяд абмену партыйных дакументаў.

Чуткія большэвіцкія адносіны да камуністаў павінны спалучацца з павышэннем рэвалюцыйнай пільнасці. Аб гэтым забяваюць многія прырочныя партыйныя арганізацыі. У асобных парткомах аднаўлялі ў партыі людзей, якія не ўважвалі палітычнага дарэві. У рэзультат пасля адваўлення іх выхрышчалі як ворагаў народа. Але і гэта не садзейнічала таму, каб кіруючы партарганізацыі зрабілі неабходныя палітычныя вывады.

У партарганізацыі завода імя Кірава былі выхрышчаны арудваўшы там ворагі народа. Аднак гэта пытанне не абмеркавалася ні на парткоме, ні на сходзе партарганізацыі. Такім чынам, камуністы не былі мабілізаваны на павышэнне рэвалюцыйнай пільнасці. На выхрышчэнні замакстраўшчына траціцкіска-бухарынскіх агентаў фашысцкіх разведка.

За 8 месяцаў 1938 года, захоўваючы індывідуальныя прынцыпы, прыняты ў партыю дзесяты стыханцаў, ударнікаў, камсамольцаў, савецкай інтэлігенцыі. Але работа па прыёму ў партыю паступаюча ішчэ вельмі неадавальняюча. 40 прырочных

партыйных арганізацый ішчэ зусім не распачалі прыёму.

Не жэлыты лічы валакіта, бюракратычнае бяздушнае адносіны да важнейшай справы — прыёму ў партыю. Напрыклад, у прырочных партарганізацыях ляжаць непрагледжанымі 97 заяў.

Дрэнна разгорнута выхаваньне работнікаў і кандыдатаў партыі. Больш 300 кандыдатаў маюць пяцігадовы стаж. А ў члены партыі прыняты толькі 59 чалавек. Ішчэ горш абстаіць справа з работай сярэд спачуваючых. У 80 прырочных партарганізацыях няма груп спачуваючых. За вялікі адрываў часу ў спачуваючых прыняты толькі 4 чалавек. Гэта паказвае, што партарганізацыі зусім дрэнна працуюць з беспартыйным актывам, парзубілі вырашы актыў, які выдана трапаваў у дві выбараў у Вархоўныя Саветы СССР і БССР.

Неадагатованая работа па прыёму партыю глумачыцца і там, што партарганізацыі слаба кіруюць камсамоламі, не дапамагаюць прырочным камсамольскім арганізацыям у палітычным выхаванні камсамольцаў, вельмі рэдка на парткомах слухаюць даклады сакратароў камсамольскіх камітэтаў аб стане работы.

Пасля даклада разгарнуліся ажыўленыя спрэчкі. Сакратары парткомаў, парторгі палвергі рэзкай крытыцы работу райкома, які неадагатована дамагаве партыйным партыйным арганізацыям.

На справаздачна-выбарчым сходзе, — гаварыў тав. Фурман, сакратар парткома спіртзавода, — камуністы многія гаварылі аб неабоходнасці надзідавання кіраўніцтва маладымі партыйнымі арганізацыямі. Гэта запісана і ў рашэнні раённай партыйнай канферэнцыі. Аднак, работнікі райкома партыі вельмі рэдка захоўваюць у партыйных арганізацыі, не аказваюць ім практычнай дапамогі.

Многія дось валахопаў у рабоце прырочных партыйных арганізацый. Неадагатована выконваем мы рашэнні студзёнскага пленума ЦК ВКП(б), слаба ўважваем у рады нашай партыі лепшых людзей. У гэтым вялікая віна ё райкома партыі, які не дапамагае нам, маладым партыйным работнікам, — гаварыў тав. Крывашоў (партарганізацыя завода імя Кірава).

Інструктар райкома партыі тав. Герасіменка крытыкаваў парткомы за дрэнную работу па прыёму ў партыю. У камсамольскай арганізацыі тэлеграфна залічана 160 камсамольцаў, а ў партыю не прыняты ні адна чалавек. У 1-й савецкай большыні працуюць дзесяты спецыялістаў, якія адданы нашай радзіме, а партарганізацыя не ўважвае іх у рады партыі.

Па абмеркаванні пытаньня сходу партыйнага актыва прыняты пастановы, у якіх абавязваюцца парткомы і райком ліквідаваць усю прычыну недахопу ў партыйнай рабоце, па большэвіцкім выканаць рашэнні III пленума ЦК КП(б)Б.

М. АСТАПЕННА.

## У МЕНСКІМ АБКМЕ КП(б)Б СПРАВАЗДАЧЫ САКРАТАРОЎ РАЙКОМАЎ КП(б)Б, САКРАТАРОЎ ПАРТКОМАЎ І ПАРТОРГАЎ ПАРЫВЧНЫХ ПАРТАРГАНАІЗАЦЫЙ

Бюро Менскага абкома КП(б)Б прапанавала ўсім райкомам і парткомам да працягу кастрычніка месіца правесці агульныя партсходы ў прырочных партарганізацыях з дакладамі сакратароў парткомаў і парторгаў аб выкананні рашэнняў справаздачна-выбарчых сходаў і працяну комуністаў, унесеных на гэтых сходах.

У гэты ж перыяд па ўсіх раёнах Менскага абласці будуць праведзены раённыя партсходы, а ў буйных раёнах — пашырэнныя пленумы райкомаў і гаркомаў КП(б)Б з дакладамі сакратароў райкомаў, Менскага гаркома КП(б)Б аб выкананні рашэнняў раённых партсходаў, раённых і гарадской партканферэнцыі і колзе рэалізацыі працяну, унесеных камуністамі-дэлегатамі ў спрэчках на райпартсходах і канферэнцыях.

Для падрыхтоўкі і лепшага правядзення гэтых сходаў і пашырэнных пленумаў райкомаў і гаркомаў КП(б)Б будуць праведзены інструктыўныя выарады сакратароў парткомаў і парторгаў.

У дапамогу райпартарганізацыйнаму абкому КП(б)Б камандыроў прадастаўняюць абкома партыі — членаў бюро, пленумаў, адказных работнікаў абкома і абласнога партарганізацыі, якія дапамогу райкомам партыі ў падрыхтоўцы і правядзенні гэтай вялікай важнай ішчэ работы, а таксама будуць пры-

маць удзел па ўсіх райпартсходах і пашырэнных пленумах РК.

Рашэннем бюро абкома КП(б)Б таксама прапанавана ўсім райкомам КП(б)Б у бліжэйшы час абмеркаваць на пасляжэных бюро і пленумах РК пытанне аб выкананні рашэнняў справаздачна-выбарчых партсходаў і дакладаў, асабліва тых прырочных партарганізацый, дзе работа была прызнана неадавальняючай.

Бюро абкома КП(б)Б абавязала аддзелы абкома, усё райкомы КП(б)Б поўнасьцю і дакладна выконваць паставы ЦК ВКП(б) «Аб некастрычных мерапрыемствах у сувязі з вынікамі выбараў кіруючых партыйных органаў», сапраўды дапамагаючы тым арганізацыям, дзейнасць кіруючых органаў якіх была прызнана неадавальняючай, дабіўшыся таго, каб нават самую адстаючую арганізацыю вывесці ў перадавыя.

Для гэтага неабходна да заслухоўвання справаздач партарганізацый арганізаваць дасканальную палярэную праверку ўсёй работы партарганізацыі з таімі разлікам, каб пасля заслухоўвання даклада можна было ўказаць той ці іншай партарганізацыі, якімі метадамі і сродкамі трэба выправіць недахопы, распрацаваўшы канкрэтныя мерапрыемствы па ўмацаванню болейвыспрэч партыйных арганізацый і далейшага ўсямернага ўздыму партыйна-палітычнай работы.

## НОВЫ ПАДРУЧНІК ПА ГІСТОРЫІ ВКП(б) ПАСТУПАЕ Ў ПРОДАЖ

У БССР прыбыло 50 тысяч экзэмпляраў новага падручніка па гісторыі ВКП(б). Продаж падручніка ў Менску пачынаецца 12 кастрычніка. Для лепшага абслугоўвання пакупнікоў падручнік будзе прадавацца ў некалькіх магазінах. Кошт падручніка — 3 рублі.



На практычных занятках студэнтаў Менскага медыцынскага інстытута. На здымку — прафесар Б. І. Трусовіч (у цэнтры) на практычных занятках у 4-х тэрапеўтычнай клініцы са студэнтамі IV курса Медыцынскага інстытута. Злева направа: Р. І. Пацінкі, Л. І. Каранка і П. Х. Фішман.

## У ГОНАР 20-ГОДДЗЯ ЛЕЊІНСКА-СТАЛІНСКАГА КОМСАМОЛА

У калгасах імя Свердлова і «Звязда», Жакалкаўскага сельсавета, «Ленінскі шлях» і імя Ежова, Забалоцкага сельсавета, Смалявіцкага раёна, арганізаваны камсамольскія арганізацыі. Камсоргамі выбраны лепшыя камсамольцы.

Камсамольцы новаарганізаваных прырочных камсамольскіх арганізацый да дваццацігоддзя лєнінска-сталінскага камсамола ўзялі на лбе рад абавязаньстваў.

## ДАПАМАГЧЫ ІНТЭЛІГЕНЦЫІ АВАЛОДАЦЬ БОЛЬШЭВІЗМАМ

У прамысловых і культурных гарадах БССР, раёнах і ў асаблівасці ў г. Менску скандэтравава вялікая колькасць савецкай інтэлігенцыі. Толькі ў Кагановіцкім раёне ёсьць 6 вышэйшых навучальных устаноў (ВДУ, інстытуты: медыцынскі, юрыдычны, народнай гаспадаркі, педагогічны, фізічнай культуры), некалькі навукова-даследчых інстытутаў (ішчэ вышэйшай, харчовай прамысловасці, Ахмлада, мікрабіялагічны і ішч. 2 тэатры рэспубліканскага значэння, філармонія, музей Рэвалюцыі і т. д. Тут ажанчэна-травава вялікая колькасць студэнтаў, выкладчыкаў, навуковых работнікаў, не гаворачы ўжо аб тым, што ў раёне ёсьць рад буйных фабрык, заводаў, якія маюць сваё тэхнічнае інтэлігенцтва, дзе працуюць сотні партыйных, гаспадарчых, савецкіх ўрабнікоў, настаянікаў і ішч. групы інтэлігенцыі.

Наколькі вырастае новая інтэлігенцыя, паказваюць хатні-6 навуковых характарыстыка даяны: з 15 навуковых работнікаў інстытута школьнай педагогікі 14 атрымалі вышэйшую асвету пры савецкай уладзе, 9 маюць узрост ад 25 да 33 год, 5 членаў ВКП(б) і адна спачуваючых. Усё 7 інжынераў і тэхнікаў фабрыкі імя Тэльмана атрымалі асвету пасля Кастрычніцкай савецка-літэратурнай рэвалюцыі; з 15 навуковых работнікаў юрыдычнага інстытута — 14 атрымалі асвету пры савецкай уладзе, з іх 7 членаў партыі, тры камсамольцы.

Калевы тэатра юнага глодача, які складзена з работнікаў мастацка-творчай працы (артысты, мастаі, рэжысёры), у ліку 43 чалавек атрымалі, амаль без выключэння, спецыяльную мастацкую асвету пры савецкай уладзе. У асабным усё вядучыя работнікі тэатра — моладзь ва ўзросце ад 18 да 30 год.

На фабрыцы імя Куйбышава з 11 чалавек інжынера-тэхнічнага пераінала толькі адна атрымалі асвету да рэ-

волюцыі. Два чалавекі з ліку інжынера-тэхнічнага пераінала прыйшлі на кіруючую работу, як практыкі.

Гэтыя факты яра паказваюць словы таварыша Сталіна, што «Наша савецкая інтэлігенцыя — гэта зусім новая інтэлігенцыя, звязаная ўсімі канонамі з рабочым класам і салянствам».

Наша інтэлігенцыя з'яўляецца прэчэр рэвалюцыйным членам савецкага грамадства, дзе яна разам з рабочымі і салянамі, у адной вупражы з імі, вядзе будоўлю новага будысаванага сацыялістычнага грамадства. (Сталін)

І вось чаму такая вялікая праця ў партыю нашай савецкай інтэлігенцыі. Толькі некалькі дзён таму назад райком партыі прыняў кандыдатам партыі тав. Ю. Е. Палічынецка, члена камсамола з 1924 года, сына рабочага-гвалдыішчыка, рана спрашўшага бацькоў, які ў 1919 годзе быў забіты бандай Петлюры. Тав. Палічынецкі прышоў шлях ад беспартыйнага, выхавана лаіччага лема, рабочага-стопляра да рэжысёра і мастацкага кіраўніцтва тэатра. Гэты прыклад ішчэ рад паказвае, што ва ўмовах савецкага ладу наша інтэлігенцыя сапраўды ператварылася ў актывныя дзвядоў нашай дзяржавы, працуючыя і творчых на справе ўмацавання сацыялістычнага ладу і далейшага руху да камунізма.

Кады інтэлігенцыі адгаворваюць вялікую ролю. Грамадока-карыяная праця нашай інтэлігенцыі шматраўна, ахвтавае усё салны гаспадаркі і інтэлектуальнага жыцця нашага народа. Даволі будзе сказаць, што навуковыя работнікі нашых вышэйшых навучальных устаноў і навукова-даследчых інстытутаў вядуць вялікую навукова-даследчую работу.

Толькі інстытут школьнай педагогікі ў 1938 годзе выпусціў 21 навуковую праця і падрыхтаваў ішчэ да друку 8. Вялікая колькасць прац вышучана

і падрыхтавана да друку навуковымі работнікамі медыцынскага інстытута, Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта і навуковымі работнікамі даследчых інстытутаў.

Вялікую ролю ў арганізацыі тэхнічнай вучбы рабочых адгаворвае інжынера-тэхнічны пераінал нашых фабрык і заводаў. Нямае сярэд тэхнічнай інтэлігенцыі вынаходнікаў і рэалізацятараў. Так, напрыклад, можна адзначыць тэхніку фабрыкі імя Куйбышава тав. Шыфрына, тэхніка Цукава, даўшых рад рашыналізатарскіх прапановаў.

Узорам таго, як прадастаўляюць інтэлігенцыі авалодаюць рэвалюцыйнай тэорыі, веданнем гісторыі Усеазаўнай камуністычнай партыі большэвіцкай можа служыць прыклад навуковых работнікаў медыцынства, валаіі лж яшчэ вядзе прапагандавую работу. Прафесары тав. Леонаў, Фрыд, Лішчыц, Голуб, дашч. Т. Вігларовіч, асістэнт тав. Рамашкоў, Піліпенка і ішч. з'яўляюцца нашым прапагандавыцкім актывам. Тэхнік фабрыкі імя Куйбышава тав. Чэрчас з'яўляецца лепшым актывным агітатарам і дакладчыкам, адначасова выконвае пачасны абавязак прапагандавыцкага гуртка.

Можна было-б памножыць лік прыкладаў, гаворачых аб велізарнай ролі інтэлігенцыі ў нашай сацыялістычнай дзяржаве. З усю сказаным мы павінны зрабіць важны вывад, што без каліраў інтэлігенцыі, паспяхова авалодаўшых зновам марксыскага светополяду, нельга паспяхова рушыць наперад гаспадарку, навуку, культуру савецкай дзяржавы. Вось чаму так многа ўвагі партыя Леніна — Сталіна ўважляла і ўважляе падрыхтоўцы і ўзыхаванню савецкай інтэлігенцыі, той інтэлігенцыі, якая па праву зараз, у нашых умовах, з'яўляецца золью краіны савецкай.

Цяга да авалодавання большэвізмам сярэд інтэлігенцыі вялікая. Нельга

прызнаць злавальняючай работу парткома Белдзяржуніверсітэта, Юрыдычнага інстытута, Інстытута народнай гаспадаркі, Педінстытута, якія да гэтага часу ішчэ мала ўвагі ўважляюць работу сярэд інтэлігенцыі, у асаблівасці з навукова-выкладчыцкім саставам. У гэтых інстытутах арганізаваны гурты для студэнтаў па вывучэнню гісторыі партыі, але не арганізавана тэарэтычная вучоба для выкладчыкаў, навуковых работнікаў.

Вельмі мала робіцца партыйным арганізацыям вышэйшых навучальных устаноў для палішывання ішчэнага зместу ўсіх вывучаемых дысцыплін і ў асаблівасці сацыяльна-эканамічных. Да гэтага часу сацыяльна-эканамічныя дысцыпліны вывучаліся неадавальняюча, схематчна, як правіла, адраўнаваць выкладанне сацыяльна-эканамічных дысцыплін ад гісторыі выданням гісторыі ВКП(б), мы атрымалі багатую магчымасць узабагаціць змест сацыяльна-эканамічных дысцыплін у вышэйшай школе, трэба толькі наладзіцца аб тым, каб вывучэнне гісторыі ВКП(б) у вышэйшых навучальных устаавах было пастаўлена ў зорна.

Не іраўдзены клопаты з боку райкома і ЦП саюза сярэдніх і пачатковых школ і Наркамасветы БССР аб арганізацыі вывучэння гісторыі ВКП(б) у настаўнікам. Ішчэ да гэтага часу для прапагандавыцка-настаўніцкай не створаны семінары, няма ніякіх іншых форм прапагандавыцкай гісторыі ВКП(б) у сярэдніх школах.

Райком партыі ў зраве арганізацыі вывучэння гісторыі большэвіцкай партыі ў асяроддзі нашай інтэлігенцыі адчувае патрэбу ў практычнай дапамозе гаркома партыі, культпрапа ЦК КП(б)Б.

Л. І. КАМІНЦІ, культпрот Кагановіцкага райкома партыі г. Менска.

## ЗАКОНЧЫЦЬ АБМАЛОТ НАСЕННАЙ КАНОШЫНЫ

Канюшына з'яўляецца лепшым папярэднікам для льну, яна павышае паларадчасць глебы, з'яўляецца важнай часткай кармы культуры ў БССР. Пры ўважлівым правільным севазароўце ў калгасах ачыненне канюшыны ішчэ больш узрасце і плошча пад пасевамі не павінна быць значна пашырана.

Ворагі народа, арудваўшы ў зямельных органах, стараліся скарачаць пасевы канюшыны. Плян пасеву зрываліся, насення некапала. Завозілася насення, няўстойлівае да халадоў. Распаўсюджвалася зносна карантыннае пустазелле канюшыны, яг павіліка і ішч.

Зараз, ліквідуючы вынікі шкодніцтва ў сельскай гаспадарцы, урад прыняў рад мер па знішчэнню павілікі ў пасевы канюшыны, уведзена сартавая дакументацыя насення, створаны ўсе ўмовы для павышэння ўраджайнасці.

У гэтым годзе калгасы нашай рэспублікі атрымалі высокі ўраджай сена і насення канюшыны. Асабліва высокі ўраджай насення з насенніцкай другога ўкосу.

Калгас «Скра», Асінаўскага сельсавета (Чаўскі раён), з трох гектараў пасеву канюшыны сабраў 9,5 цэнтнера насення. Калгас «Чырвоны павіліка», Хоцімскага мestsтвоства з 2,25 гектара намаланаў 9 цэнтнераў насення канюшыны (4 цэнтнеры з гектара). Калгас «Чырвоны пераможца», Палыкоўскага сельсавета (Магілёўскі раён) дабіўся ўраджаю каля 4-х цэнтнераў з гектара. Такіх прыкладаў можна прывесці многа.

Насеннік канюшыны першага і другога ўкосу поўнасьцю забяспечыць патрэбнасць рэспублікі ў насенні пры ўмове, што канюшына будзе неадкладна абмалочана, вышэрта і ачышчана. Заўваж абмалоту прыводзіць да вялікіх страт насення.

Саўнарком Саюза ССР у сваёй пастанове ад 23 чэрвеня 1938 года «Аб уборцы ўраджаю 1938 года» абавязваў калгасы і саўгасы «Правесці абмалот канюшыны і лшэарны неадкладна пасля ўборкі і прасушкі з адначасовам правядзеннем работ па вышрынанні канюшыны і ачыстцы насення з тым, каб гэтыя работы былі закончаны не пазней 20 дзён пасля касьбь».

Гэта пастанова Саўнаркома СССР, а таксама адпаведнае рашэнне ЦК КП(б)Б і Саўнаркома БССР многім раёнамі, райа, МТС і калгасамі не выканана.

Некаторыя калгасы, як «Чырвоны будаўнік», Сяніцкага сельсавета (Менскі раён), «17 партызан», Пудзілка-Слабодскага сельсавета (Пухавіцкі раён), і ішчы адмаўляюцца малаціць канюшыну трактарнымі малаціцкамі. Малаціць канюшыны яны адкладваюць да зімы.

Частка калгасаў, як імя Калініна, «Звязда», «Пішголка», Блонскага сельсавета (Пухавіцкі раён) і ішч. малаць поўную магчымасць абмалочыць насеннік канюшыны на сваіх малаціцках. Але гэту работу яны адкладваюць на больш позні час, што вядзе да вялікіх страт насення.

Злача дзяржаве насення канюшыны па кантрактнайнім дагаворах не разорнута. Па становішчу на 1 кастрычніка 1938 года план здачы выканаў толькі на 4,3 проц. Раённая арганіза-

цыя не прымаюць ніякіх мер да з'яўляючых зрыўчыцкаў заатовак насення канюшыны.

У сувязі з дрэнным ходам работ па абмалоту, вышрынанні, ачыстцы і здачы дзяржаве насення канюшыны Саўнарком БССР 27 верасня 1938 года прыняў спецыяльную пастанову. Гэта пастанова абавязвае Наркамзём БССР, старшыню арганітэтаў ЦВК БССР па абласнях, начальнікаў абла, старшыню райвыканкомаў, загадчыкаў райа, дырэктароў МТС і старшыню калгасаў закончыць поўнасьцю ўсе работы па абмалоту, вышрынанні, ачыстцы, здачы дзяржаве і засыпцы насенных фондаў канюшыны да 10 кастрычніка 1938 года. Прышоў і гэты тэрмін, аднак абмалот канюшыны дзёнка не закончаны.

Дырэктары МТС і старшыні калгасаў павінны поўнасьцю скарыстаць на абмалоне насенніцкаў канюшыны ўсе наяўныя трактарыя малаціцкі «МК-1100» з канюшынацэнтным прыставам. Для кожнай малаціцкі павінен быць устаноўлен маршрут і вышрынанне пачынаюцца з абмалоту. У МТС і калгасах, дзе няма канюшынацэнтных малаціцаран, неабходна скарыстаць зернавыя трактарыя і конныя малаціцкі.

Адначасова з абмалотам канюшыны неабходна праводзіць вышрынанне насення з пыжыны і ачыстку яго. Нельга дапускаць, каб нявышэрта з пыжыны насенне доўга ляжала. Гэта прыводзіць да яго псавання.

Для вышрынання насення канюшыны неабходна скарыстаць усё трактарыя і конныя канюшынацэнтны (абчый) да трактарных і конных малаціцаран.

Для калгасаў, якія не маюць машын і МТС павінны арганізаваць насенна-ачышчальныя пункты, скарыстаўшы машыны МТС, калгасаў, саўгасаў і заагатаўчых арганізацый.

За здадзенае дзяржаве насенне канюшыны калгасы атрымліваюць вялікія даходы. За цэнтнер насення чырвонай канюшыны дзяржава плошчы 660 рублёў, за цэнтнер белай канюшыны — 720 рублёў і 700 рублёў за цэнтнер швейцкай канюшыны. За конныя зладзеныя пуд насення канюшыны залічваецца 4 пуды зернавых культур у лік хлебапаставак.

За насенне канюшыны, зладзенае зрын плана, калгас атрымлівае прэмію-надабўку ў наступных рамерах: за 1 цэнтнер звыш плана атрымлівае прэмію-надабўку ў 25 проц. уста-ноўленай цаны; пры здачы ад аднаго да 3 цэнтнераў — 50 проц. пры здачы звыш 3 цэнтнераў — 100 проц.

Указаная прэмія-надабўку выдаюцца за канюшыну, зладзенаю звыш плана толькі да 1 снежня 1938 года. Пасля паказанага тэрміну прэмія-надабўкі і залік насення канюшыны ў лік верна-паставак не будуць праводзіцца.

Усё гэта абавязвае калгасы і саўгасы як мага кутчэй закончыць абмалот, вышрынанне і здачу дзяржаве насення канюшыны. Кожны дзень запячкі малаціць вядзе да вялікіх страт.

І. БЕСМАН, старшыні арганом Іпенькіраўніцтва Наркамзёма БССР.

## ЗАВАЮЕМ ПРАВА ЎДЗЕЛУ Ў ВЫСТАЎЦЫ

МАЗЫРЬ. (Кар. «Звязда»). Абмалоўваючы пісьмы куйбышэўцаў і коцімаў, перадачы калгасы Палескай вобласці ўключаюцца ў сацыялістычнае сабарніцтва за новы ўздым жыццёлагаду, за ўзбурэнне калгасноў ферму.

Калгасынкі-жывёлаводцы сельгасаргспелі імя Сталіна, Мазырскага раёна, пішучы: «Наша ферма штогод расце. Мы маем 308 гадоў буйнай рагатай жывёлы. Толькі за гэты год мы атрымалі і вырабілі 76 гадоў маладняка. Дзятэрмінова выканалі план малака-і мясаставак і прадалі дзяржаве 12.000 літраў малака і 18 гадоў буйнай рагатай жывёлы. 200 кілограмаў мяса жылы ў лік мясаставак 1939 года. За жывёлу павілі аўтамашыну. Палескія вынашкі і прадукцыянасць жыцця. За 6 месяцаў ад кожнай каровы атрымалі па 800 літраў

малака, а ад некаторых — па 1.500. Уключаўшыся ў сацыялістычнае сабарніцтва, мы будзем змагацца за поўнае выкананне плана жыццёлагаду, за дзятэрміновае выкананне плана малака-і мясаставак 1939 года.

Сара Каган

# РАДЗІМА

Люблю я шумны бор і гаці,  
Далі, узгоркі, сенажаці —  
Тут нарадзіла мяне маті,  
Тут з песняй гушчала заўжды,  
Тут дзеці мы грыбы збіралі,  
Адсюль нас веча праганялі,  
Тут на пяску мае ў далі  
Прылеглі першыя сляды.

Тут і жыццё я пачынала  
І слова першае сказала,  
Свайго маленства мары ткала,  
Алчула слова «чалавек».  
Тут з дзеціма я чакала маці  
З далёкай панскай сенажаці,  
Уцяла ў кастачкі на гаці,  
Тут біў нас град і лівень сек.

Тут палыхвала дэчынкі,  
На вейкі рэжучы галінкі,  
Я ўся дрыжала, як былінка,  
Тут потым атада я пасла,  
На лужах босая хадзіла,  
Тут сонца цела мне паліла,  
Тут я расюю твар свой мыла,  
Валу крынічную піна.

Тут малалосць сваю згубіла  
Сцярод чужых палёў пастылых,  
Тут цяжкі стог матулі мільай  
Упершыню пачула я.  
Тут ў бой братоў я выпраўляла,  
Тут з перамогай іх спаткала,  
Сваё дзіцё тут палавала,  
Зблелела тут галава мая.

Выходжу ў жытнія прасторы,  
І зліца мне, што толькі ўчора  
Згубіла я ў цяжкіх горах  
Свае найлепшыя гады.  
Я іх шукаю ў кожным дрэве,  
У травіны кожнай, ў кожным слове,  
У лёгкім ветрыка павеце,  
У хвалях шумнае вады.

У вецце водарных чаромух,  
У рытні статкаў, ў сінх стронах,

У дыме комінаў знаёмых,  
Што ўсхвалявалі так душу,  
Я іх знайшла, маленства вёсны,  
Што тут згубіла ў сцежках росных,  
Я зноў радзілася даўносна,  
Я на руках сябе нашу!

Іду, і вочы ззяюць смела —  
Ад шчасця ўся я захмялела!  
Як любя галавой збялялай,  
Схіліцца ў дымныя жыты!  
Узяла я серп, і, як бывала,  
Але з вясёлай песняй жала,  
Я каласы твае звязала  
У сноп духмяна-залаты.

Гадзіма! Знік той час бязвольны!  
Як добра мне ў палях раздолных  
Тваім паветрам дыхаць вольным  
І слухаць шэст спелых ній!  
Хачу гарэціць сноў, смяцця,  
Вясёлай песняй залівацца.  
Не томіць рук сягоння праца —  
У цэле новых сіл прыліў.

Гадзіма! Як мне дораг кожны  
Твой сноп, твой бор, твой луг  
Мурожны,  
Калгас твой новы, слуп дарожны,  
Твой час жыцця і час слябы!  
За шумныя твае дубровы  
Світанні, пены, дол барвовы  
Заўжды няўхільна я гатова  
Для самай цяжкай барацьбы.

Гадзіма! Край названых пудаў!  
Дачка твая, заўжды і ўсюды  
Зямлю тваю я славіць буду  
І сонца яснае тваё.

Табе, што вочы мае адкрыла,  
Сваімі сокамі ўспала,  
І, як дзіця, мяне ўзраціла,  
Належыць усё жыццё маё.

З пурэйнай мовы пераклаў  
А. ЖАУРУК.

В. Місюн

Аркадзь Гейне

## Словы мацеры

— Быў ты трактарыстам,  
Мілы мой саколік,  
Працаваў удара  
На калгасным полі.

Конь сталёвы крочыў  
Полем пераможна,  
І мы сталі, сынку,  
Жыць няпер заможна.

Зарабіў ты хлеба  
Беджа багата,  
Збудоваў ў камітэце  
Светліцу ты хату.

Яна пецыць вока  
Велічу сваёю,  
Радасць тут і сонца  
Заўсёды в таёю.

І цяпер ідзеш ты,  
Ролны мой любімы,  
На ахову нашай  
Сонечнай радзімы.

Стой, сыноч мой, верна  
На граніцы нашай,  
Беражы заводы,  
Руднікі і пашы.

Беражы ты пільна  
Нашыя граніцы,  
Нашыя палаты,  
Нашыя святліцы.

## Гэтай ноччу

Там далёка і так блізка-блізка,  
Дзе, як люстра, — возера Касан,  
Над сям'ёю соняч ноч навісла,  
Апусціўся шуюваў туман.

А вакол маўкліваць цішыня, —  
Здаецца,  
Край не знаёмы мірнай за той,  
Толькі хай праймыцца шэст —  
Узавецца

Цішыні парушаны спакой.  
Многім не да сну спакойнай гэтай  
Ноччу,  
Дзе на ўвазе кожны пікі хруст,  
Там, дзе мае вушы, там дзе мае  
Вочы

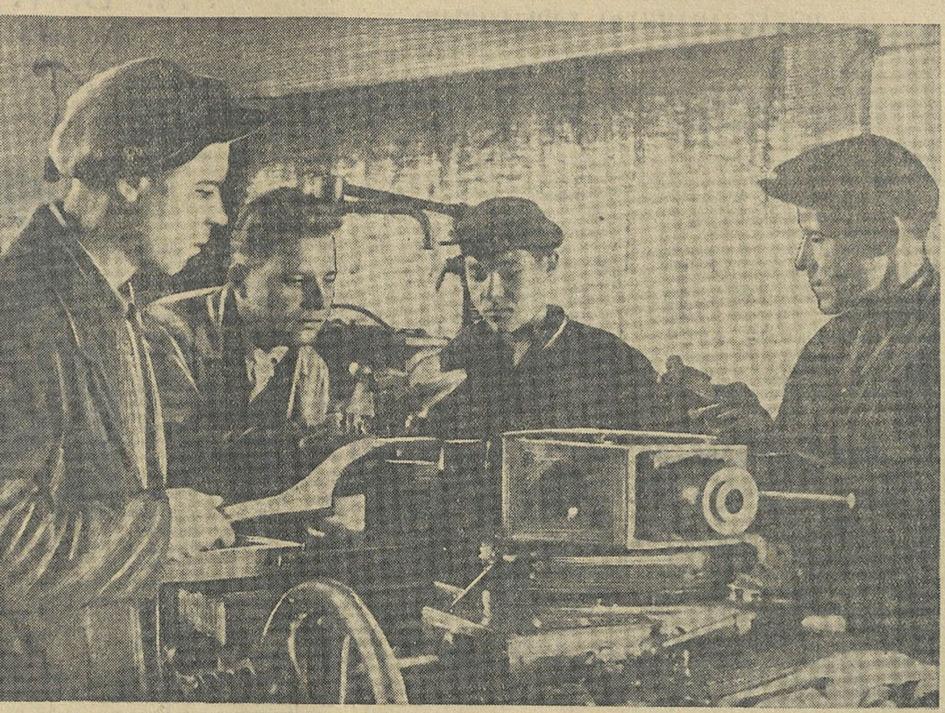
Кожны сук на кедры, кожны куст...  
Ведога я — гэтай пазноў парю,  
Не сямкнучы зморных павек  
Курчыць трубку з думай поўнаю  
спякою,

У Крамлі Вялікі чалавек.  
Ен на варце шчасця, што ўручыў  
чароўку...

І вісьць гатовай на сцяне  
Многа перавёсшая на сабе паходзіў  
Баявая прастая шыбель...

Тав-жа вось і мы гатовы быць  
павянны  
Кожны міг у строй паходны стаць...  
Сні спакойным сном, шчасліва  
крайна —  
Вартавыя ў гету ноч не спаць...

### ПЕРАДКАСТРЫЧНІЦКАЕ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА ПРАДПРЫЕМСТВАЎ БССР



На мескім заводзе ланцугоў Галя пачаўся грамадска-тэхнічны агляд абсталявання. НА ЗДЫМКУ: камісія на агляд правярае рэальны стан, на якім прадуцтва стыханецка тав. Калгані. Злева направа: стыханец-слесар т. Іонаў, чыновнік аддзела тэхнічнага кантролю т. Караткевіч, т. Каванікі і стыханец-слесар т. Чугаўскі.

## ВЫСОКІЯ ПАКАЗАЛЬНІКІ

На магілёўскай шуюкавай фабрыцы імя Куйбышава шырока разгарнулася перадкастрычнiцкае сацыялістычнае спаборніцтва.

Прадзiмшчыца-стыханецка Ладунька Шура абавязалася замест трох старо-нак прадзiмшчых машынаў абслугоўваць 4 старонкі. Тав. Ладунька сваё абавязальства з гонарам выконвае. Перайшоўшы працаваць на 4 старонкі, яна з першых-жа дзён рэзка знізіла працэнт браку — з 0,5 проц. па пляну, да 0,11 проц. Удасканалішы сваю работу, тав. Ладунька апошнія дні працавала еўсім без браку.

Сартыроўшчыца тав. Сталярова абавязалася адсартыроўваць штодзённа 1400 малякоў шуюку (норма 1200 малякоў) і робіць не больш 0,7 проц. памылкаў (норма 1 проц. на 1200 малякоў). Тав. Сталярова адсартыроўвае штодзённа не менш 1580 малякоў і робіць не больш 0,4 проц. памылкаў.

Сартыроўшчыца Акевіна і Кохавя сваю штодзённую норму перавыконваюць на 200—300 малякоў.

У сувязі з астапоўкай фабрыкі на рамоні (да 24 кастрычніка) спаборніцтва разгортваецца ў двух напрамках: за свечасовае і высокакаснае правядзенне рамоні і за тое, каб фабрыка з першага-ж дня пасля рамоні пачала даваць крыё высокакаснае шуюк.

Спецыяльна арганізаваная на рамоніце прадзiмшчых машынаў камсомольска-маладзёжная брыгада, якая з'яўляецца ініцыятарам разгортвання перадкастрычнiцкага спаборніцтва на фабрыцы, пачала абавязваць усе ў рабочы брыгады абавязваць за месяц адрамантаваць 3 прадзiмшчых машынаў замест двух. З першых дзён работы брыгада перавыконвае свае паказальнікі па 200 проц., даючы высокую якасць.

Калектыву рабочых воданасоснай станцыі абавязалася сваімі сіламі без спынення станцыі адрамантаваць абсталюванне станцыі за 8 дзён замест 12 дзён па пляну. Абавязальства ўжо выканана на 60 проц.

Неабходна адзначыць, што шырока разгарнуўся спаборніцтва засталі звычайна фабрычную профсаюзную арганізацыю. Сістэматычна праводзіць выканання абавязальстваў і сацтагавораў яна не арганізавала.

Н. МЯДЗВЕДЗЕУ.

## ДАТЭРМІНОВА ВЫКАНАЛІ ГАЛАВЫ ПЛАН

Калектыву рабочых і інжынера-тэхнічных работнікаў клямавіцкага рэактарафінальнага вольнага завода азнамянаваў падрыхтоўку да вялікага свята XXI гадавіны Кастрычніка поўнаым выкананнем гадавога плана. На 1 кастрычніка 1938 года план па рэактарафінальнаму выкананню на 102 проц., а па прадукцыі — на 104,8 проц.

У барацьбе за датэрміновае выкананне плана асабліва адзначылася брыгада ір, стыханецка-комсомолка Караткевіч Таццяна. Яна добра арганізавала работу сваёй брыгады, а сама норму выконвае на 130—140 проц. Добра працуюць работніцы: Міхеява Даша, брыгадёр, разліўшчыца Анелькіна Васіліса, Белькіна Ірына, Гамолка Ніна і іншыя.

Н. І. ПЛАШЧЫНСКІ.

## СЛОВА НЕ РАЗЫХОДЗІЦА СА СПРАВАЙ

Значных поспехаў у выкананні ўзятых абавязальстваў на дастойную сустрэчу XXI гадавіны Кастрычніка дасягнуў работнік калектыву і інжынера-тэхнічны работнік брыгадэра Крухмалнага завода № 3. Калектыву завода ўзяў на сябе абавязальства выканання галавы вытворчы план да 20 снежня, дабіцца каэфіцыента выхаду крухмалу з бульбы 83 проц. замест плана 82 проц., дабіцца высокай якасці прадукцыі і т. д. Слова, данае рабочым калектывам, не разыходзіла са справай.

Змена майстра комсомольскага арганізатара завода тав. Грыгарэнка Ся-

мёна выконвае план на 120—140 проц. Лешняя стыханецка завода тт. Бурдзюк Алякс, Канюк Каця, Калуба Владзімір, Крыванюшка Уліта, Юрчанка Фяліца і іншыя сістэматычна выконваюць план на 120—170 проц., даючы высокую якасць прадукцыі. У прыватнасці, Калуба Владзімір зашкалоўвае 7—7,5 тони крухмалу пры норме 5,5 тони, Бурдзюк Алякс перацірае ў амоні 40 тон крухмалу замест нормы 29,6 тони.

Завод спаборніцтва з крухмалным заводам № 5. Мы ўзялі, што ў гэтым спаборніцтве наш завод № 3 выйдзе пераможцам. М. КАВАЛЕУСНІ.

## НАРАДА ФІНАНСАВЫХ РАБОТНІКАЎ МЕНСКАЙ ВОБЛАСЦІ

10 кастрычніка адбылася нарада, складаная менскім абласным камітэтам партыі, аб выніках работы фінансавых органаў у III квартале. У рабоце нарады прынялі ўдзел загалічкі райфіндзеламі, райахтэаісамі, падатковымі і страхавым інспектарамі.

Нарада заслухала справаздачы з месца аб выніках выканання фінансавога плана загалічкі барысаўскай, любавіцкай, чэрвеньскай, старадарожскай і заслаўскай райфіндзеламі.

Фінансавы план III квартала выканан на вобласці толькі на 72,1 процанта. Гэта ліні раз пацярпелае выключна дронную работу райфіндзелу, які не здолеў на пачатках большае перабулы сваёй работы, ліквідацыі вынікаў шкодніцтва дабіцца паспяховае выканання фінансавога плана.

Загалічкі чэрвеньскім райфіндзелам тав. Калічэвіч у сваім выступленні майгоўкі прабавіў, спасылаючыся на ўсялякія аб'ектыўныя прычыны, прыкрыць сваё бяздзейнасць, нежаданне змагацца за выкананне фінансавога плана. Пачатковае раёну фінансавы план III квартала выканан толькі на 39 проц. З налічанага па раёну падатку на копей аднаасобных гаспадарак у суме 354 тыс. рублёў, па рэстах на 7 кастрычніка, сабрала толькі 800 рублёў. Больш таго, нядомшчыка з'яўляюцца загалічкі райфіндзеламі Калічэвіч і сакратар райвыканкома Андрэў.

У беспамятасці, няўмёны кіраваць, распісаўся ў сваім выступленні загалічкі старадарожскім райфіндзелам тав. Жукавец. Ён страся даказаваў сабраўшыся, што райвыканком 7 раз абмяркоўваў пытанне аб выкананні фінансавога плана. Але аб паче гэтага абмеркавання гаворыць той факт, што фінансавы план III квартала па раёну выканан на 35 процантаў.

Да гэтага часу вузкім месцам у фінансавыя работы з'яўляюцца пытанне сацыяльнага страхавання. Фінансавы агляднае страхаванне выканан на вобласці ў III квартале на 93 процанта, а па звышпланнаму страхаванню на 60 процантаў. Гэтай рабоце райфіндзелы аддаюць зусім недастатковую ўвагу. У многіх раёнах вобласці (Чэрвень, Ва-

рысаў, Старыя Дарогі і іншыя) пасаджэнні раённых страхавых камісій праводзяцца замест разу ў дзесці дзён раз у 2—3 месяцы. Гэтым самым значна затрымліваецца выплата страхавых сум.

З вялікай цікавасцю ўдзельнікі нарады паслухалі выступленне загалічкі перадавога заслаўскага райфіндзелу тав. Луперава, які расказаў, якім шляхам фінансавы аддзел дабіўся датэрміновае выканання плана III квартала. Вынік гэтага райфіндзелу выключнае паспяховае выкананне падатковых агентаў, справядлівае асобных членаў сельсавета аб сваёй рабоце па выкананні фінансавога плана. Апрача таго, раёны — выканаўцы камітэт, у сваю чаргу, заслухоўвае справаздачы старшын сельсаветаў аб выкананні фінансавога плана. Падатковыя агенты райфа ажыцвілі работу фінансавых сельсаветаў, ажурвалі сябе актывам і праводзяць вялікую масава-растлумачальную работу з падатчыкамі.

У канцы нарады выступіў старшыня Оргкамітэта ЦВК БССР па Менскай вобласці, іпаутат Вярхоўнага Савета СССР тав. Каналёў, які асабліва звярнуў увагу кіраўнікоў фінансавых органаў на недапушчальна слабую работу па збору падатку на копей аднаасобных гаспадарак.

Нарада здырнула рашэнне Оргкамітэта ЦВК БССР па Менскай вобласці і абласнога камітэта КП(б) аб выніках выканання фінансавога ў III квартале і далейшых мерапрыемствах па забеспячэнню выканання фінансавога IV квартала.

Згодна гэтага рашэння, заслаўскаму райфіндзелу за паспяховае выкананне фінансавога плана III квартала ашчучана 3.000 рублёў для перамянення падатковых агентаў, інспектараў і фінансавога актыва.

Оргкамітэт ЦВК БССР па Менскай вобласці і абком партыі ўстанавілі дзве прэміі райфіндзелам за лепшыя паказальнікі па выкананні фінансавога плана. Першая прэмія — 1.500 рублёў, другая — 1.000 рублёў. Завярджан таксама пераходны Чырвоны сцяг.

Я. ЗЛЬ.

## ЗВАРОТ

стыханецка — вадзіцеляў машынаў, грузчыкаў, трэляўшчыкаў, лесарубаў Іванаўскага механізаванага лесапункта

### ДА УСІХ РАБОЧЫХ І ІНЖЫНЕРА-ТЭХНІЧНЫХ РАБОТНІКАЎ ЛЯСНОЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ БССР

Таварышы! Многамільённы савецкі народ рыхтуецца да сустрэчы слаўнай XXI гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Народы нашага магутнага радзімы падводзяць вынікі грандыёзных дасягненняў краіны пераможнага сацыялізма і рыхтуюцца да новых, яшчэ большых перамог. Гэтай перамогай будучы забяспечаны творчай энэргіяй савецкага народа, рухомага безаветнай любоўю да сваёй радзімы, ролнай большавіцкай партыі і таварыща Сталіна.

Мы, рабочыя, ІТР, служачыя Іванаўскага механізаванага лесапункта (Чэрвеньскі раён) бярэм на сябе абавязальства закончыць гадавую праграму да 15 снежня, г. з. па патэнцыялі дэб раней тэрміну, а да дня XXI гадавіны Кастрычніка выканаць план 4 квартала на 50 проц.

Рыхтуючыся да XXI гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі, мы абавязваемся сярэднясутачную прадукцыйнасць аўтамашыны пры планавай нагрузцы на рэбе 6,2 кубаметра павялічыць да 7,5, а колькасць рэйсаў за змену павялічыць да трох. Мы бярэм на сябе абавязальства ўзора надрывацца да асенне-зімовых лесазагатавак, арганізоўваючы шырокі абом стыханецкім выгамам. Мы перагарым наш лесадзунт да студзеня 1939 года ў дэспына стыханецкі.

Заклікаем усіх рабочых, ІТР і служачых лясной прамысловасці Беларускай вобласці разгарнуць перадкастрычнiцкае сацыялістычнае спаборніцтва і дабіцца поспехаў, дастойных вялікага свята.

ПА ДАРУЧЭННЮ АГУЛЬНАГА СХОДА:

стыханецка — вадзіцеляў машынаў — **ВАСІЛЬБЕУ, АНІМАУ, КУЗНЯЦОУ М., КУЗНЯЦОУ П., ВАСІЛЕУСНІ, ДУБАВЕЦ, ТЭЛЕШ, ГРЫБОУСНІ, ПАШЫН, КАНСТАНЦІНОВІЧ, СМОЛЯР, АНДРОНЧЫН, НЕСЦЕРАУ, ЮШКЕВІЧ;** механік т. **РУДАКОУСНІ, слесар ОЛЕХНА, грузчыкі — ТУРБАЛЬ, МАШЛАК, РОСЛІН І КАМЛЮК.** Рабочыя гужтранспарта — **СІНКЕВІЧ, СІКЕРЫЦІН, ІТР — ШМУЦ І ФІНТУШАЛ.**

## ЦУДОЎНЫЯ ПЕСНІ

Пра зборнік «Чырвоная Армія і абарона радзімы ў беларускай народнай творчасці»

### БІБЛІАГРАФІЯ

Народныя песні аб Чырвонай Арміі — гэта манументальны помнік мінулым паходам, гэта — слаўная паэма аб пераможнай Арміі сацыялізма, гэта — баявая аповесць аб героях-паранічаных, вартучых наша шчасце на Усходзе і Захадзе, Поўначы і Поўдні.

Зборнік «Чырвоная Армія і абарона радзімы ў беларускай народнай творчасці» не аханіў і сотай долі таго, што створана народам пра Чырвоную Армію, але ён мае вялікую каштоўнасць.

Народ-паёт добра разумее, што Чырвоную Армію стварылі і выхавалі Ленін і Сталін:

Сонца ярка узыходзіць,  
Асвятляючы бары,  
Нас на штурмы капітала  
Ленін вёў у Окцябры.

Як у нашым у лясочку  
Загаралася агні,  
У бой нас вёў таварыш Сталін  
У кастрычніцкія дні.

У жорсткіх крывавах баях мужала  
першая ў свеце Чырвоная Армія. Су-  
роўную, мужную песню аб гэтым спявае  
беларускі народ:

Ты расла, ты гадалася  
У агні кіпучым, у баях,  
У нашай кузі гартавалася  
Усім ворагам на страх.

Наша Чырвоная Армія авеяна легендарнай славай. Такой-жа славаю авеяны і яе першыя палкаводцы — Варашылаў і Будзёныя. Народ бязмежна любіць свайго наркова, лепшага саратніка і друга І. В. Сталіна — Клімента Варашылава. Варашылаў ва ўзрўленні народа «воін мудры наш, народны багатыр — слава і горадась намя.

За ім дружыцца праваліка  
Паша бль паню на Луганшчыне,  
Са дружычакчай ён напералася.  
Воін мудры наш, Клім Ефрэмавіч.  
Конь у яго «вяхрам воісцэ», «багатыр-жа сам з сталі каваны». Дружына «мудрага воіна» пераможна, на паноў ляміць «гразой-вяхрам». «Нібы траўшкку, косіць Клім паню».

У «Песні пра Варашылава» разгортваецца малонак самаадданай барацьбы Варашылава за ўсеаародную радасць і шчасце. Народ спявае, як Чырвоная Армія пад вадзіцельствам Клімента Варашылава ішла пераможнай хадой «праз лугі, ласы, балоты, дзе не мог прабрацца звер, як «маршал магучы нашы сіны гуртаваў», як, ведучы нас у бой, «сіл сваіх не шкадаваў», як нечалавечнымі патугамі, босая, голыя, без аброі разганялі калчакуюцаў, дзвенічнаў, іодзвенічаў, карнілавах. Заключанна страфа песні — суровае папярэджанне «злым фаністам»:

А калі на нас пачасе  
Злы фаніст падняць тапор,  
З Варашылавым зладеем  
Яшчэ лепшы даць адпор.

Шчырая любоў народа да свайго багатыра, слаўнага воіна Кліма ярка выражана і ў песні «Падарунак Варашылаву». Калгаснікі з гонарам гадуюць «жаробчыка вараного, красаўца малапога».

Гэты звычайны падарунак — увасабленне народнай любі і адданасці да Клімента Ефрэмавіча — выдатна палкаводца пераможнай арміі сацыялізма. Лаканічна, але з надзвычайнай сілай народ-паэт алівае і Будзёнага: А ў Будзёнага шабля вострая,  
Шабля вострая, патачоная,  
Сіла, храбрасць яго багатырская,  
А вусы-та ў яго казачыя.

Не толькі большавіцкая рамантыка грамадзянскай вайны герачыня паходзіць, авеяная дымам і порахам, за-  
малюць народных пясняроў. Народ спявае аб Чырвонай Арміі сёнешняга дня. Таварыш Сталін указваў, што ні адна армія ў свеце не можа перамагчы без устойлівага тылу. Чырвоная Армія мела, мае і будзе мець самы ўстойлівы тыл. Песня «Знаюць байцы камайдлу Сямёна» — гэта ўсеаародны гімн поступку коніцы Будзёнага, гэта песня аб народзе-багатыроў, які ішоў у рады Чырвонай Арміі, гэта песня аб партызанах, якія паднімали «люд бедны» пад «чырвоны сцяг»:

І сабраўся ў лад паходны  
Народ абдыбніны:  
— Прымай нас, бацька родны,  
Прымай, Будзёныя.  
У нашых сэрцах гнэў ўскіпае  
На паню, палпанкаў.  
Бо яны кроў нашу саслі,  
Пілі без устакану.  
І Будзёныя, як родны бацька, пры-  
няў абязаленых і пакрыўджаных:  
— Я прыму вас, добры людзі,  
Сядзіце на коні,  
Мы з савецкае краіны  
Ворага прагонім.  
... А ну, хлопцы, а ну, храбры,  
Вынімайце пашы.  
Мы пакажам, як мы любім  
Бацькаўшчыну нашу.

Чырвоная Армія — школа жыцця, выхоўваючая баяных воінаў, палкіх партыстаў, гатовых у любую мінуту гурдымі абараняць святочную савецкую зямлю. Не слязімі і распачу, а радасцю і музыкай адзначае народ ахьход нашай моладзі ў рады сталіскай Чырвонай Арміі:

Рада маті рад і бацька,  
На граніцы сьві ідзе:  
— Ды глядзі-ж, сыночак мілы,  
Стой там моцна, як нідзе...

А вось патрасачы малюнак прова-  
даў у цароўку армію:

ГЕРМАНСЬКА ВОЙСКА ЗАХВАТВАЮЦЬ ЧЭХАСЛАВАЦКУЮ ТЭРЫТОРЫЮ

ПРАГА, 10 кастрычніка. (БЕЛТА) Сёння заканчваецца акупацыя германскімі войскамі раёнаў 5-й зоны. Днём быў заняты горад Польша. Новая граніца з Германіяй праходзіць тут усюю за паўтара кіламетра ад горада Літо-

ванчаваца акупацыя раёна горада Мораўска Острава. З заняццем горада Свіноў Мораўска Острава пазбаўлена ўсюю астанію часткамі рэспублікі. Урал спешна ўстаўляе рэгулярны аўтобусны рух. Радыестанцыя Мораўска Острава, якая знаходзіцца ў ваколіцах горада, занята часцімі райхсвера. У Паўднёвай Маравіі германскія войскі зноў парушылі рэшэнне так званай міжнароднай камісіі і занялі раён горада Вайковіца, які знаходзіцца ўсяго за 15 кіламетраў ад г. Брно.

Цяга чэхаславацкіх рабочых да алізінства

ПРАГА, 11 кастрычніка. (БЕЛТА) Пад напавеннем рабочых мас, якія працуюць зліцца масавых пролетарскіх арганізацый, кіраўніцтва рэфармісцкага прафаднавання склікала ўчора нараду дзесяці буйнейшых прафаднаванняў Чэхаславацкім разам з прадстаўнікамі рабочых калектываў прадпрыемстваў горада Прагі.

Нарада прыняла рашэнне аб стварэнні часовага камітэта, у склад якога ўваходзіць прадстаўніцтва мерапрыемстваў па стварэнню алізінскіх прафаднаванняў у Чэхаславацкім. Камітэт уваходзіць прадстаўнікі дзесяці прафаднаванняў, якія налічваюць у сваіх радах 80 проц. арганізаваных рабочых рэспублікі. Нарада вынесла таксама рашэнне аб пажаданні ўваходжання прадстаўніцтва аб'яднаных прафесіянаў у ўрад.

Венгерскія патрабаванні расчлінення Чэхаславацкі

ПАРЫЖ, 10 кастрычніка. (БЕЛТА) Газета «Тан» у тэлеграме з Комарна, у сувязі з адбываючымся перагаворам паміж Чэхаславацкім і Венгерскім, паведамляе, што Венгрыя патрабавала прадстаўлення ёй у Славакіі тэрыторыі шырынёй у 40 кіламетраў і даўжынёй каля 800 кіламетраў. Важнейшымі гарадамі гэтай паласы з'яўляюцца Братіслава, Кошыца і Мукачэва.

Патрабаваны Венгрыяй раён з'яўляецца халёбнай жніўня Славакіі. У паведамленні з Будапешта газета перадае, што ў сілу дасягнутага ўчора пагаднення паміж венгерскай і чэхаславацкай дэлегацыямі венгерскія войскі павінны быць заўтра ў другой палавіне дня заняты некалькімі пачатковымі гарадамі, размешчанымі на паўночным усход і на поўнач ад венгерскай граніцы.

Паход супроць камуністычнай партыі ў Славакіі

ПРАГА, 10 кастрычніка. (БЕЛТА) Паводле расправаў славацкага ўрада, паміж імі ўсіх агарованых і раённых камітэтаў камуністычнай партыі Чэхаславацкім заняты фашысцкімі штурмавымі атрадамі славацкага клерыкальнай партыі. Ва ўсіх кіруючых работніцкай кампарты зроблены высылкі.

Камуністычная фракцыя парламента заявіла на адбываючымся зараз пасяджэнні пастаяннага парламенцкага камітэта энергічна пратэст супроць парушэння славацкім урадам дэмакратычнай канстытуцыі дзяржавы і роспуску кампарты.

Чэхаславацкі ўрад выконвае мюнхенскія рашэнні

ПРАГА, 10 кастрычніка. (БЕЛТА) Сёння чэхаславацкі ўрад вынес рашэнне аб дэмабілізацыі з ралюў арміі.

Усе асоб выемкай і венгерскай напымальнасці як вялома, на гэтым пастойвалі германскі і венгерскі ўрады.

Выступленне Гітлера ў Саарбрукен

ПРАГА, 10 кастрычніка. (БЕЛТА) Учора Гітлер прыбыў у горад Саарбрукен (на французскай граніцы), дзе сказаў прамову, у якой былі пагрозы па адрасу Францыі.

Гітлер заявіў, што работы па збудаванню на граніцы з Францыяй ваенных умацаванняў будуць прадоўжаны і ўсе ўзрастаючай энергіяй і ў прыватнасці будуць распаўсюджаны на новыя раёны Саарскай вобласці і Аахена. У выклікаючым тоне Гітлер заявіў, што прыход у Англіі да ўлады Дэна і Дэа Купера прымусіў бы Германію адносіцца да Англіі, як да краіны, якая паставіла сваёй мэтай вайну.

ПАРЫЖ, 10 кастрычніка. (БЕЛТА)

Заява Гітлера ў Саарбрукен аб тым, што Германія будзе прадаўжаць свае ваенныя прыгатаванні на французскай граніцы, яго новыя нападкі на дэмакратыі і бесцармае ўмяшанне ва ўнутраныя справы дэмакратычных краін, і перш за ўсё ў справы Англіі, з якою Гітлер падпісаў 30 верасня спрыяльскую дэкларацыю, зрабілі тут вялікае ўражанне.

Распараванне і абурэнне гэтым выступленнем Гітлера працягваюцца нават на старонках тых французскіх газет, якія ўвесь час абаранялі мюнхенскую капітуляцыю.

ЛОНДАН, 10 кастрычніка. (БЕЛТА)

Кансерватыўная газета «Дэйлі мёр» у сувязі з выступленнем Гітлера піша, што яго з'яўляецца найбольш абуральным умяшаннем ва ўнутраныя справы Англіі, якое толькі мела месца на трацігу статага стагоддзя.

Ліберальная «Ньюс вэчнінг» у перадавой спісе: «Наўрад ці можна знайсці ў гэтай прамове намік на новую дружбу з Вялікабрытаніяй, аб чым гаворыцца ў гэтым канале папярэй, які ў свой час прывёў Чэмпбэрлен з Мюнхена. Зусім таксама ў гэтай прамове не знойдзены ўпярэжэння і тыя, якія меркавалі, што далучэнне Сулацкай вобласці з'яўляецца зварышнем экспансіёнскага планаў Германіі».

А. В. КАЛЬЦОЎ

(130 год з дня нараджэння)

13 кастрычніка споўніцца 130 год з дня нараджэння вядомага паэта Аляксандра Васільевіча Кальцова.

Творчы шлях Кальцова — шлях смелай і сільнай барацьбы за вызваленне ад акупцыі.

Кальцоў нарадзіўся ў сям'і заможнага варонежскага купца. Яго адукацыя абмяжоўвалася хатнім навучаннем і вывучэннем пісьменнасці і двухмоўным прафэсійным навучаннем у пяцігоднім вучылішчы. У адзінацці вучыўся ў вольнай школе, з чужай дэмакратычнай ірацыянальнасцю. У гэтым мяшчэнскім акружэнні трапіў ва ўладу «жорсткага раманса». З правінцыяльнай адсталасцю ён падражае старамодалому мяшчэнскаму сангменталізму. Яшчэ аднаго асяродка, высока ўздываючага над ім. У 1881 годзе Кальцоў трапіў ва Маскву і збліжэцца з вялікім рускім крытыкам Васірэвічам Белініным.

Ворны мастацкі інстынкт, парадзі Болюскага прывялі Кальцова да сапраўднай народнасці. З народнай ісправы Кальцоў узняў не толькі мову, не толькі напеўнасць і мілагучнасць, але і глыбокія вобразы абавольвання, вобразы-сімвалы (вобраз Доля — Бялы — Гора ў пэні «Рэальдуць с бодоу, с горем повстречаюсь»).



У многіх вершаваных і прозаічных творах Кальцоў стварае вобразы сялянскай беднаты, азначае боднаму жыццю рускага селяніна — «Сирота» (1827 г.), «Ровеснику» (1827 г.), «Пляч» (1829 г.), «Земное счастье» (1830 г.), «Неразгаданная истина» (1836 г.).

Але паступова год за годам, многа чытаючы ў бібліятэцы варонежскага кнігаправаўца Кашкіна, Кальцоў уступае ў барацьбу з кожным мяшчэнскім асяродкам, высока ўздываючага над ім.

У думе «Великое слово» (1836 г.) паэт скарбні аб свабодзе: «Свобода, свобода!.. Где ж рай твой веселый? Следы твои страшны, Отмечены кровью».

Але паступова год за годам, многа чытаючы ў бібліятэцы варонежскага кнігаправаўца Кашкіна, Кальцоў уступае ў барацьбу з кожным мяшчэнскім асяродкам, высока ўздываючага над ім.

НАКАЗ АННЫ ІВАНАЎНЫ НАВІЦКАЙ СВАІМ СЫНАМ

ОРША, 11 кастрычніка. Сёння Аршанскі раённае камітэт выклікаў двух братоў — Паўла і Владзіміра Навіцкіх для адпраўкі ў часць, у якой служыць іх старэйшы брат — лейтэнант-арганізатар, дэпутат Вярхоўнага Савета СССР Дамііл Навіцкі. Павел і Владзімір накіроўваюцца ў агуль часе да брата Дамііла па дазволу народнага камітэра абароны Саюза ССР тав. Варашылава, каб стварыць танкавы экіпаж братоў Навіцкіх.

Павел і Владзімір Навіцкія на разгэтанне можа паіскалі рукі маперы і запаліні яе.

Праводзячы сваё сям'ю, радасна ўсхваляваная маці — Анна Іванаўна Навіцкая сказала: — Клімент Ефрэмавіч Варашылаў удастой наш сям'ю вялікім гонарам. Ён дазволіў арганізаваць танкавы экіпаж Навіцкіх. За гэта перадаю вялікую падзяку Кліменту Ефрэмавічу. А

Наказ твой, мама, будзем памятаць кожную мінуту. Не турбуйся, мама, — гаворыць Павел, — не прыльпіце табе чырванец за нас. Мы зробім усё, каб наш экіпаж быў перадавым у Чырвонай Арміі.

НОВЫЯ ЖЫЛЫЯ ДАМЫ

ГОМЕЛЬ. Новыя прыгожыя дамы пабудаваны сёлета ў Гомелі. На вуліцах Комсамольскай і Першамайскай заканчваецца будаўніцтва двух 24-кватэрных дамоў горавета. Многакватэрныя дамы будуць завод імя Кірава, абутковая фабрыка «Прапа», швейная фабрыка «Комінтэрн».

ПА ГАРАДАХ І РАЁНАХ РЭСПУБЛІКІ

Да надыходзячага 120-годдзя з дня нараджэння вялікага рускага пісьменніка І. С. Тургенева аршанская гарадская бібліятэка імя Пушкіна арганізоўвае выстаўку твораў Тургенева. Тут будуць выстаўлены вяломяны творы пісьменніка: «Затэскі охотніка», «Отцы и дети», «Рудин», «Дворянское гнездо» і інш., а таксама рад крытычных матэрыялаў («Ленінскі прызыў»).

Праводзіцца значная работа па замашчэнню вуліц. Замошчана 22.713 квадратных метраў Пакрыта асфальтам 7 тысяч квадратных метраў тэраўраў.

Уступіў у эксплуатацыю новы трохпавярховы дом-інтэрнат для студэнтаў віцебскага педінстытута імя Кірава. Новы корпус мае 72 пакоі. 300 студэнтаў размясціліся ў прасторных, светлых пакоях. («Віцебскі рабочы»).

ТЭАТРЫ БССР У НОВЫМ СЕЗОНЕ

МАГІЛЕЎ. (Нар. «Звязды»). Рускі Дзяржаўны драматычны тэатр БССР, які знаходзіцца ў г. Магілеве, заканчвае падрыхтоўку да адкрыцця асенева-зімовага сезона. За гэты год тэатр быў ва гастролях у трох буйнейшых гарадах БССР — Менску, Віцебску, Забруйску. Усюды спектаклі тэатра сустракалі пэлы прыём у гледача.

Да надыходзячага сезона тэатр падрыхтаваў новыя п'есы класічнай і сучаснай драматургіі. У гэтым сезоне гледаць убачыць такія п'есы, як «Васса Железнова» М. Горькага (у пастаноўцы запрошанага з Масквы рэжысёра Ю. Н. Рэшымава), «Отелло» Шаўспера, «Анна Карэніна» па раманы Л. Талстога і інш. З новых сямінак п'ес, падрыхтаваных тэатрам, трэба адзначыць «Заговор» Н. Вірта, «Палачанскі салды» Л. Леонава, «Пад сэрфераля» Н. Пагодзіна.

Работа над гэтымі п'есамі паслужыла стымулам для творчага росту маляўнікаў тэатра. Рэпертуар тэатра стаў больш багатым і рознастайным.

У гэтым годзе значна ўзмацніўся і састаў тэатра. Варнуўся да работы пасля хваробы заслужаны артыст рэспублікі В. В. Кумельскі. Прыбылі новыя актёрскія сілы з маскоўскіх тэатраў — рэжысёр Н. М. Цярэтын, Ю. Н. Рэшымаў, Ю. Ю. Трахнерава, актёр Н. Е. Аблаў, В. Н. Чэркасава, Д. К. Забытаў і іншыя. Творча вырастае актёрская моладзь унутры самога тэатра.

Тэатр сустрае сезон у адрамантаваным, утульным мяшчэнні. 23 кастрычніка спектаклем К. Траўва «Любовь Яровая» тэатр пачынае сваю работу.

Беларускі драматычны тэатр пачынае сваю работу ў Менску 20 кастрычніка. Ён рыхтуецца прамера «Кадрына Жарнасек» М. Кірычова. У гэтым годзе будуць пастаўлены ў новым варыянце п'еса Кузьмы Чорнага «Бабцаўшчына», у якой паказваюцца вобразы геніяльнага Леніна, а таксама п'еса Самуіленкі «Гібель воіна» — ча тэму аб граніцы і пільнасці і сартырыяна камедыя Краўцына на тэму аб вар'ерых і паклёніках. У рэпертуар тэатра рад п'ес рускіх савецкіх пісьменнікаў і драматургаў — «Сапраўднае жыццё» Войцэхавіча і Ленча «Ключы Берліна» Фіна і Гуса і інш.

ГАНДЛЁВАЯ ХРОНІКА

У кастрычніку ў магазіны Менгорпартганлію завезен і паступіў горадзкі верхні і панчашны трыкатаж на 200 тысяч рублёў. Нітак швейных завезена на 30 тысяч руб. хустак — на 30 тысяч руб.

Гэтымі днямі ў продаж паступіў поўк на 100 тысяч руб., абутак — на 100 тысяч руб., швейная вырабы і бялізна — на 700 тысяч руб. і іншыя тавары.

Менскі універмаг да Кастрычніка сьвята атрымае значныя парты культурных тавараў, абутку, сукна, поўку, мануфактуры, футравыя вырабы, гатавага адзення і інш. Намечена прадаць тавараў на 7 мільянаў рублёў. З 20 кастрычніка час ганлію магазіна павялічваецца на 2 гадзіны.

КРОС ІМЯ К. Е. ВАРШЫЛАВА

Сёння ў раёне парка культуры і адпачынку ў Менску абудзюцца масавыя званні крос імя маршала Совецкага Саюза К. Е. Варшылава. У кросе прымуць удзел каля 2.500 фізкультурніка ад спортавага калектыва і калектываў.

У праграме — забегі на дыстанцыі ў 500, 1000 і 5000 метраў. Крос пачнецца ў 10 гадзін раніцы.

ДЗЕННІК

13 кастрычніка ў 7 гадзін вечара ў вялікай зале Дома партызан адбудзецца рэчышча аднаго хатніх гаспадарства Варшылаўскага раёна.

Вітэжы атрымаць у Варшылаўскім РКП(б).

Він. аб'явілі адназначна рэдактар Д. Т. ЛЕБЕДЗЕУ



У рэспубліканскай Іспаніі. Геранічныя дэталы рэспубліканскай авіяцыі атрымаваюць многа перамоў у бах супроць італа-германскай авіяцыі на фронце Эбро. На здымку — Запавука самалёта гаручым перад палётам.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ ФРОНТ

У афіцыйнай зводцы Іспанскага міністэрства абароны ад 10 кастрычніка адзначаецца, што ў зоне Эбро рэспубліканскія войскі бліскаўчай пачатковай атакай занялі вышыню 350 у сектары Коль дэль Касо. Мадэжнікі і інтэрвенты пры падтрыманні італа-германскай авіяцыі і танкаў на працягу ўсяго 10 кастрычніка выстэпалі вялікіх перамоў на гэту пазіцыю. Рэспубліканцы адбілі ўсе атакі і прымуслі адступіць фашыстаў, якія пачалі вялікія страцы.

У раёне Сьера дэ Павлоле рэспубліканскія часткі занялі вышыні 705 і 666. Рэспубліканцы прадаўжаюць тут працоўна наперад, праследуючы праціўніка.

На левым флангу фронту Эбро, у раёне Эль Каналетас, рэспубліканскія часткі зрабілі паспяховаю вылазку. Фашысты панеслі вялікія страцы.

Рэспубліканскія лётчыкі, якія бамбардыравалі ў зоне Эбро перадавыя сіні і тылавыя размяшчэння мадэжнік і інтэрвентаў, аблі ў часе паветранага бою тры германскія самалёты «Месершыт». Рэспубліканская авіяцыя страціла адзін самалёт.

ЦЭНТРАЛЬНЫ ФРОНТ

На горных пазіцыях на паўночным захад ад Мадрыда рэспубліканскія часткі прапуслі больш чым на 500 метраў у напрамку на поўнач ад сялення Гвалдарама.

Рэспубліканцы таксама палопшылі размяшчэнне сваіх лій у раёне сялення Мосехон (на паўночным усход ад Таледо).

На іншых франтах становішча боў змен.

ІСПАНСКІ НАРОД БУДЗЕ ПРАДАЎЖАЦЬ БАРАЦЬБУ

БАРСЕЛОНА, 11 кастрычніка. (БЕЛТА). Па паведаў паведамленню аб падрыхтоўцы англа-італьянскай змовы ва кошт Іспаніі «Фрэнт рохо» піша, што іспанскі народ і яго ўрад патрабуюць вываду абсалютна ўсіх салдат арміі і інтэрвентаў з Іспаніі. Газета адзначае, што эвакуацыя 10.000 старых італьянскіх салдат, узамон якой Мусаліні атрымае прызнанне захопу Абсініі, а Франка, або, вярнэй, толькі Мусаліні, атрымае права ваюваць стварыць, віцега, вядома, не выраціць. Мір, якім скончыцца вайна, не будзе мірам, навязаным Іспаніі чужацтвамі. «Іспанія» — заўважыла газета, — не Афэтрыя і не Чэхаславакія. Такім-ла чынам адлікаюцца на англа-італьянскія перагаворы і іншыя газеты рэспубліканскай Іспаніі.

БЕЛДЗЯРЖЭТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА 11 КАСТРЫЧНІКА 1938 г. АДЫРЫШЦЕ СЕЗОНА У ПАМЯТКІВЫ ВЕЛ ДЗЯРЖЭТЭАТРА РЭПЕРТУАР НОВЫЯ ПАСТАНОЎКІ Рэжысёр-Коржаву ПАРСКАЯ НЯВЕСТА Чароўніца ЛЕВІЯ ДІНАЕ ВОЗРА

НКПС ССР-ГАЛОЎХІМПРОМ. Беларуская кантора па збыту і снабжэнню (с. МЕНСК, СОВЕЦКАЯ 71, тэл. 25-504) ПРЫСТУПІЛА ДА ЗБОРУ ЗАЯВАК НА 1939 год на ПРАДУКЦЫЮ АСНОУНАЙ ХІМІІ

Кінотэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“ ад 13 кастрычніка НОВЫ ТУКАВЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ ВІТВОРЧАСЦІ ЛЕНІНГРАДСКА ОРДЭНА ЛЕНІНА КІНОСТУДЫ ЛЕНФІЛЬМ Дружба

НА ПАДСТАВЕ ПАСТАНОВЫ СНК БССР АД 4 ЖНІЎНЯ г. г. ЗА № 1646 І ЗАГАДНУ НКМП БССР АД 8 ЖНІЎНЯ 1938 г., Торфтэхснаб Белоруд лівідуецца

ПАСТУПІЛА Ў ПРОДАЖ КНІГА ГІСТОРЫЯ Усеаюзнай Камуністычнай Партыі (большэвікоў) КАРТКІ КУРС ПАД РЕДАКЦЫЯВ КАМІСІИ НК ВКП(б). Адабран ЦК ВКП(б), 1938 год. ЦАНА 3 РУБ.

БЕЛАРУСІ ПОЛТЭХНІЧНЫ ІНСТЫТУТ абвешчае ПРЫЕМ У АСПІРАНТУРУ ПА НАСТУПНЫХ КАФЕДРАХ: ТЭХНАЛОГІЯ БРАЖОННЯ МІКРАБІАЛОГІЯ І БІЯХІМІЯ СТАНКІ РЭЗАННЕ МЕТАЛАЎ